

de mens met dat leed moet leren leven, dan zou het misplaatst zijn hem te willen troosten. 'Want hoe de troost er ook uitziet, hij zou te klein zijn, te goedkoop, te voorlopig. Daarom kan het ook niet de taak van de schrijver zijn het lijden te loochenen, de sporen ervan uit te wissen, het te verdoezelen. Hij moet het lijden, integendeel, onder ogen zien en opnieuw, om ons ziende te maken, voor ogen stellen. Want we willen allemaal ziende worden. En dat geheime leed maakt ons pas ontvankelijk voor de ervaring en in het bijzonder voor de ervaring van de waarheid. We zeggen heel eenvoudig en juist, als we in die heldere, smartelijke toestand komen waarin het lijden vruchtbaar wordt: de ogen zijn me opengegaan. We zeggen dat niet omdat we een zaak of een voorval uiterlijk hebben waargenomen, maar omdat we begrijpen dat we toch niet kunnen zien. En dat zou de kunst teweeg moeten brengen: dat in die zin onze ogen opengaan.'⁽¹²⁾

De KVS organiseerde vorig seizoen Euro-Theatre Festival rond New English Writing. In maart 1997 bracht de KVS *Verdelgd Uitgerooid Platgelegd* (naar *Blasted*) van Sarah Kane. Erwin Jans is dramaturg bij de KVS.

Noten

1. Ingeborg Bachman, *Malina*, Manteau, Amsterdam, 1985, p.236
2. Jean-François Lyotard, *Het onmenselijke*, Kok Agora, Kampen, DNB/Pelckmans, Kapellen, 1992, p.8
3. Heiner Müller, *Jenseits der Nation*, Rotbuch Verlag, Berlin, 1991, p.31
4. The Independent, 23/1/1995
5. ibid.
6. Laurens ten Kate, *De lege plaats. Revoltes tegen het instrumentele leven in Batailles atheologie*, Kok Agora, Kampen, 1994. Op meer dan een plaats in dit artikel ben ik schatplichtig aan deze studie over Georges Bataille. Vooral

hoofdstuk 2 over de oorlog is van belang geweest. Daaraan ontleen ik ook de verwijzing naar Ingeborg Bachman.

7. Daniel Sibony, *Violence. Traversées*, Seuil, Paris, 1998, p.72-73
8. o.c. Laurens ten Kate, id, p.180
9. Mark Ravenhill, *Shopping and Fucking*, Methuen, London, 1997, p.85
10. o.c. Laurens ten Kate, ibid.
11. Laurens ten Kate, *Een verschrikkelijke verantwoordelijkheid. Spel, geweld en ethiek bij Blanchot, Bataille en Levinas*, in: Annelies Schulte Nordholt e.a. (ed.), *Het wakende woord. Literatuur, ethiek en politiek bij Maurice Blanchot*, Sun, Amsterdam, 1997, p.144
12. Ingeborg Bachman, *Frankfurter Colleges*, Amber, Amsterdam, 1991, p.105

FRANCSKA

EEN COPRODUCTIE MET DE BEETHOVEN ACADEMIE

tekst FRANK WEDEKIND

vertaling MARCEL OTTEN

bewerking MARCEL OTTEN,

LUK PERCEVAL, HANS VAN DAM

regie LUK PERCEVAL

muziek MARC VERHAEGEN

BEETHOVEN ACADEMIE

o.l.v. JAN CAEYERS, KOEN KESSELS

decor KATRIN BRACK

kostuums ILSE VANDENBUSSCHE

licht ENRICO BAGNOLI

grime APPIE GORTER

met VIC DE WACHTER, STEFAN PERCEVAL

BAS TEEKEN, KATRIEN VANDENDRIES, KOEN VAN KAAM

ARIANE VAN VLIET, DENISE ZIMMERMANN

voorstellingen van 1 t/m 5 DECEMBER om 19 uur

19 t/m 23 JANUARI om 19 uur & 24 JANUARI om 15 uur

26 t/m 30 JANUARI om 19 uur

2 t/m 6 FEBRUARI om 19 uur

BOURLA

KOMEDIEPLAATS 18, 2000 ANTWERPEN

Reisvoorstellingen in Vlaanderen:

Brugge, Dilbeek, Gent, Hasselt,

Leuven en Turnhout

TONEEL HUIS

TONEELHUISPRODUCTIES IN JANUARI & FEBRUARI

EROS EN DE EENZAME MAN

naar LOUIS PAUL BOON

bewerking JAN VAN DYCK

door TOM VAN DYCK

decor SASKIA LOUWAARD

licht JEF DE CREMER

video BART VAN DEN BEMPT

speladvies DIRK ROOFTHOFT

voorstellingen van

19 t/m 23 JANUARI om 20 uur

5 & 6 MAART om 20 uur

CINEMA TOKIO

Verlatstraat 20-22, 2000 Antwerpen

reisvoorstellingen in

Aalst, Dendermonde, Gent

Leuven, Lommel, Mechelen

Mol, Oostende en Torhout

THE BEAUTY QUEEN OF LEENANE

tekst MARTIN MCDONAGH

vertaling FILIP VAN LUCHENE

regie MARCELLE MEULEMAN

decor MIRJAM GROTE GANSEY

met NAND BUYL, GOELE DERICK, JOHAN

VAN ASSCHE, KURT VANDENDRIESSCHE

voorstellingen van

11 t/m 20 FEBRUARI om 20 uur

14 FEBRUARI om 15 uur

CINEMA TOKIO

Verlatstraat 20-22, 2000 Antwerpen

INFO & RESERVERINGEN

DINSDAG TOT ZATERDAG VAN 11 TOT 18 UUR

TELEFOON 03/224.88.44

FAX 03/231.07.59